

1.

Láhka

boazodoallolága rievdadeamis

Riikkabeivviid mearrádusa mielde
rievdáduvvo boazodoallolága (848/1990) 14 § 1 momeanta, 15, 21, 22 ja 30 §, 43 § 1 momeanta sihke 47 § ja 52 §, dakkárin go dain leat 14 § 1 momeanta lágas / 21 ja 22 § oassin lágas 285/2013 sihke 52 § lágas / , sihke
lasihuvvo 10 §:ii odđa 3 momeanta sihke láhkii odđa 1 a, 16 a, 19 a, 21 a, 22 a §, 6 c lohku sihke 52 a ja 52 b § čuovvovaččat:

1 a §

Lága ulbmil

Dán lága ulbmilin lea sihkkarastit ekologalaččat, ekonomalaččat ja sosiálalaččat ceavzilis boazodoalu vuodđoeavttuid sihke dorvvastit sápmelaččaide rievtti iežaset giela ja kultuvrra bajásdoallamii ja ovdánahttimii.

10 §

Bohccuid buktin bálgesa viidodahkii

Go bohccot leat buktjuvvon bálgesa viidodahkii ja leat merkejuvvon buktjuvvon eallit báhcán boazun bálgesa boazologahallanevttohussii, de boazoisit galgá doaimmahit bohccuid vuolginbálgesa boazoisidii áššis duodastusa, mas bohtet ovdan bohccuid luobaheaddji ja lobiin buktjuvvon bohccuid mearri.

14 §

Bálgesa čoakkáma čoahkkái gohččun

Bálgesa čoakkáma gohčču čoahkkái bálgesa stivra. Dasa lassin bálgesa stivra ferte gohččut bálgesa čoakkáma čoahkkái, go bálgesa osolaččat, geat eaiggáduššet unnimusat logi proseantta bálgesa osolaččaid lohkobohccuin, dan dihto ášši čoavdima várás gáibidit. Juos čoakkán ii leat gohččojuvvon čoahkkái mánu siste das, go gáibádus duodastusain buktjuvvui ovdan, Biebmobearráigeahčču sáhttá vuoigadahttit gáibádusa ovdanbukti gohččut čoakkáma čoahkkái. Čoakkánbovdehusat osolaččaide galget doaimmahuvvot bálgesa mearrádusa mieldásaš gulahallangaskaoami geavahemiin sáddenvuloš elektrovnnalaš sáddagiin dehe reivviin unnimusat 14 beaivvi ovdal čoakkáma. Juos gohččuma lea vejolaš doaimmahit buot osolaččaide elektrovnnalaš sáddagiin, gohččun galgá sáddejuvvot unnimusat 10 beaivvi ovdal čoakkáma. Čoakkángohččumii guoskaduvvo, mii searvelága (503/1989) 24 § 2 momeanttas mearriduvvo.

15 §

Jienasteapmi bálgesa čoakkámis

Bálgesa čoakkámis osolaš oažžu jienastit lihka mángga jienain go sus leat lohkoheccot. Jietnaválldi eai goitge lasit 22 a § 2 momeanttas dárkkuhuvvon bohccot, maid osolaš lea guodddán geahpitkeahhtá. Osolaččas lea riekti geavahit jietnarievtis maid áššeolbmo bakte. Giige ii oaččo čoakkámis jienastit jietnameriin, mii dávista badjel 15 proseantta bálgesa osolaččaid lohkoheccuid mearrái dehe manná badjel 21 § 1 momeantta vuodul mearriduvvon osolašguovdasaš eallit báhcán bohccuid eanemusmearis.

Čoakkáma mearrádussan gehččojuvvo oaivil, man eanetlohku addojuvvon jienain lea guottihan. Go jienat mannet beallái rátká ságadoalli oaivil earret válggas vuorbi.

16 a §

Bálgesa čoakkáma mearrádusaid diehtunaddin

Bálgesa osolaš gehččojuvvo ožžon dieđu bálgesa čoakkáma eará go hálldahusášsis dahkan mearrádusas áigemuttus, goas váidalančujuhusa sisdoallan čoakkánbeavdegirji lea dárkkistuvvon.

Mii 1 momeanttas mearriduvvo, gusto hálldahuslága (434/2003) njuolggadusain spiehkastettiin maid bálgesa čoakkáma hálldahusášsis dahkan eará go geatnegahtti mearrádusa.

Bálgesa čoakkáma hálldahusášsis dahkan geatnegahtti mearrádusas bálgesa osolaš gehččojuvvo hálldahuslága njuolggadusain spiehkastettiin ožžon dieđu 1 momeanttas namuhuvvon áigemearis, juos osolaš lea oassálastán čoakkámii ieš dehe ovddasteaddji geavahettiin. Earáide go čoakkámis ovddastuvvon osolaččaide bálgesa čoakkáma dahkan geatnegahtti hálldahusmearrádus galgá addojuvvot sierra diehtun. Diehtunaddin sáhtá dahkkojuvvot bálgesa mieldásaš gulahallangaskaoami geavahettiin sáddejeaddji elektrovnnalaš diedáhusain dehe reivviin dasa lassin, mii hálldahuslágas ja elektrovnnalaš eiseválddidoaimmas addojuvvon lágas (13/2003) mearriduvvo eará diehtunaddinvugiin. Juos eará ii čájehuvvo, diehtu mearrádusas gehččojuvvo ožžojuvvon goalmát beaivve elektrovnnalaš diedáhusa ja čihččet beaivve reivve sáddemis.

19 a §

Easttalašvuotta

Dan easttekeahhtá, mii hálldahuslágas merrejuvvo, guoskaduvvo bálgesa osolačča, stivrra lahtu ja áššeolbmo easttalašvuhtii jienastettiin bálgesa čoakkámis, mii searvelága 26 § 1 ja 3 momeanttas mearriduvvo lahtu ja áššeolbmo easttalašvuodas. Hálldahuslágas mearriduvvon easttekeahhtá stivrra lahtu ja boazoisida easttalašvuhtii guoskaduvvo dasa lassin, mii searvelága 37 §:s mearriduvvo stivrra lahtu ja doaibmaolbmo easttalašvuodas.

3 lohku

Bohccuid mearri

21 §

Bohccuid eanemusmearri

Stáhtarádi ásašusain merrejuvvo logi jahkái hávális, man galle eallit báhcán bohcco bálges oažžu viidodagastis jahkásaččat doallat ja man galle dákkár bohcco bálgesa osolaš oažžu eanemusat eaiggáduššat. Earenoamáš ákka vuodul eanemusboazomearit sáhttet stáhtarádi ásašusain rievdašuvvot logijahkásaš áigodaga ollodahkii.

Ovddabealde 1 momeanttas dárkkuhuvvon bálgesa eallit báhcán bohccuid eanemusmeari ásaheamis galgá giddejuvvot fuomášupmi dasa, ahte bálgesa dálveguohtumiin guođohanvuloš bohccuid mearri ii mana badjel dálveguohtumiid ceavzilis buvttusnávcca.

Juos boazodoaluin vuogálaš bargan dan gáibida, bálges sáhtta eanemusat jahkái hávális mearrat, ahte dan guovllus dollojuvvon eallit báhcán bohccuid eanemusmearri lea eanemusat 20 proseantta 1 momeanttas namuhuvvon eanemusmeari unnit.

Bálgesa mearrádus galgá vejolaš nuppástusohcamis fuolakeahhtá doahttaluvvot, juos hálldahusriekti ii dahkkojuvvon váidalusa geažil nuppe ládje mearrit. Juos mearrádus gáibida bohccuid meari geahpideami, mearri geahpiduvvo 22 §:s mearriduvvon vuogi mielde.

Bálges galgá addit mearrádusas diehtun Biebmobearráigehččui, Lappi eallinvuoibmeguovddáži sihke Bálgesiid ovtastussii.

21 a §

Ávžžuhusa addin njuovvanmeriin

Bálges galgá addit iežas osolaččaide jahkásaččat ovttalágán proseantavuđđosaš ávžžuhusa njuovvojuvvon bohccuid meriin, juos eai leat 22 § mieldásaš ákkat geatnegahttit osolaččaid geahpidit bohccuideaset meari. Ávžžuhusa addimis váldojuvvojit vuhtii boazodoalu gánnáhahttivuoda oaidninvuogit sihke 21 § 1 dehe 3 momeanttas dehe 40 b § 3 momeanttas dárkkuhuvvon eallit báhcán bohccuid eanemusmearit. Ávžžuhusa addima mearrádusas galgá boahtit ovdan čielgasit, ahte dat ii leat geatnegahtti.

22 §

Bohccuid geahpideamis mearrideapmi

Juos bálgesa dehe boazoeaiggáda eallit báhcán bohccuid mearri manná badjel 21 § 1 dehe 3 momeanttas dehe 40 b § 3 momeanttas dárkkuhuvvon eanemusmeari, bálges ferte mearridit dan guovllus dikšuma vuollásaš bohccuid meari geahpideamis lobálaš eanemusmearrái čuovvovaš boazodoallojagi áigge. Álgovurrosaččat galgá mearriduvvot geahpiduvvot earáid go bálgesa osolaččaid eaiggáduššan bohccuid mearri. Bálgesa osolaččaid bohccuin mearriduvvojit geahpiduvvot vuohččan bohccot, mat eaiggádiin leat badjel sidjiide váfistuvvon eanemusmeari.

Ovddabealde 1 momeanttas dárkkuhuvvon geahpidemiid mannel mearriduvvo geahpiduvvot bálgesa osolaččaid eaiggáduššan bohccot daid meriid mieldásaš goris. Osolačča boazomearrái eai dalle lohkkujuvvo 22 a § 2 momeanttas dárkkuhuvvon geahpitkeahhtá guđđojuvvon bohccot. Bálges sáhtta dattetge earenoamáš ákka geažil mearridit, ahte bálgesa osolačča bohccuid meari

ii dárbbat geahpiduvvot, goas dávisteaddji mearri mearriduvvo geahpiduvvot eará boazoeaiggádiin sin bohccuid meari mieldásaš goris. Bálgas sáhtá dasa lassin mearrat, ahte bohccuid meari mieldásaš goris spiehkastuvvo dan oasi mielde go dat vealtameahttun sagahansarváid dárbahassii stuora meari dorvvasteami várás.

Juos lea jáhkehahtti, ahte bohccuid mearri šattalii almmá bálgesa doaibmabijuid haga čuovvovaš boazodoallojagi mannat badjel lobálaš eanemusmeari, bálges galgá mearridit, ahte bohccot galget juo nohkki boazodoallojagi geahpiduvvot. Geahpideapmái guoskaduvvo, mii 1 ja 2 momeanttas mearriduvvo.

Bálgesa 1 ja 3 momeanttas dárkkuhuvvon mearrádusat galget beroškeahtá vejolaš nuppástusohcamis doahttaluvvot, juos hálldahusriekti dahkkojuvvon váidalusa geažil ii mearrit eará ládje.

Dán paragrafas dárkkuhuvvon geahpidemiid ággan adnojuvvojit juogo maŋemus váfistuvvon boazologahallama mieldásaš dehe nohkki jagi boazomearit.

22 a §

Bohccuid geahpideami ollahuhttin

Bálgesa osolaččas lea ovddasvástádus bohccuidis geahpideamis 22 §:s dárkkuhuvvon bálgesa mearrádusa mielde.

Boazu lea geahpiduvvon, juos dat lea njuovvojuvvon dehe 10 § 3 momeanttas dárkkuhuvvon vuogi mielde duodastusain luobahuvvon bálgesa olggobeallái dan boazodoallojagi áigge, goas geahpideapmi ollahuhttojuvvo dehe juos dat lea dán áigge muđuid go njuovvamiin jápmán boazu.

Juos bohccuid mearri ii leat bálgesa mearrádusa mielde geahpiduvvon dan boazodoallojagi áigge, goas geahpideapmi ollahuhttojuvvo, osolačča geatnegasvuohta geahpidit bohccuid seailu viđa čuovvovaš boazodoallojagi áigge. Bálgas galgá osolačča guovdu doallat girjji geahpitkeahtá guđdojuvvon bohccuin. Go osolaš geahpida bohccuidis dakkár boazodoallojagi, goas bálges ollahuhtá 22 §:s dárkkuhuvvon geahpidemiid, de osolačča dahkan geahpideamit gehččojuvvojit álgovurrosaččat čuohcit girjedollui merkejuvvon healbademiid boarrásepmosis álggedettiin ja dan maŋjel guoskevaš jagi geahpidangeatnegasvuhtii. Dakkár boazodoallojagi, goas osolaččas ii leat geahpidangeatnegasvuohta, ádjánan geahpideamit leat ollahuhttojuvvon dainna meriin, mainna osolačča njuovvanmearri manná badjel 21 a §:s dárkkuhuvvon ávžžuhuvvon njuovvanproseantta mieldásaš njuovvanmeari.

Bálges galgá guđege boazodoallojagi nohkama maŋjel diedihit Biebmobearráigehččui geahpitkeahtá báhcán bohccuid jahkásaš osolašguovdasaš meriin daid osiid mielde go dát mannet badjel golbma proseantta guoskevaš osolaččaid eallit báhcán bohccuid ollislaš mearis.

Bálges sáhtá mearridit, ahte boazu, man osolaš lea 2 momeanttas namuhuvvon vuogi mielde ja momeanttas dárkkuhuvvon áigemuttu geahpidan almmá dan haga, ahte osolaš lea leamaš dasa geatnegahtton, sáhtá gehččojuvvot geahpidan čuovvovaš eanemusat viđa boazodoallojagi áigge geahpidemiin, mat ollahuhttojuvvojit. Bálgas galgá doallat osolašguovdasaččat girjji mearrádusas mielde ovddalgihtii geahpiduvvon bohccuin.

Bálges sáhtá 22 §:s dárkkuhan mearrádusastis mearrat, ahte dat ollahuhtá geahpideami bálgesa lágidan boazorátkimiin daid boazoeaiggádiid beales, geat eai ieža geahpit bohccuideaset meari. Boles sáhtá bivdagis addit mearrádusa ollahuhttimii oassálastiide virgeveahki, juos barggu dikšun estojuvvo dehe juos barggus muđuid dárbbahuvvo bolesfápmudusaid geavahus. Virgeveahkkái guoskaduvvo, mii boleslága (872/2011) 9 logu 1 § 3–6 momeanttas mearriduvvo.

Biebmobearráigehčču sáhtá addit dárkkit mearrádusaid skoviin, mat galget geavahuvvot geahpitkeahtá guđdojuvvon bohccuid girjedoalu ráhkadeamis.

30 §

Boazologahallan

Bálges ferte guđenai boazodoallojagi ráhkadit boazorátkimiid vuodul logahallama bálgesa osolaččaid eaiggáduššan bohccuin (*boazologahallan*). Boazologahallamii galget váldojuvvot maid eará bohccot, mat dikšojuvvojit bálgesa viidodagas, seamma ládje go bohccot, maid eaiggádat rátkimiid olggobealde leat váldán iežaset atnui. Dasa lassin boazologahallamii galget váldojuvvot bálgesa čoakkáma mearridan prinsihpaid mielde bohccot, mat leat muđuid báhcán rátkimiid olggobeallái.

Danveardásaš logahallan galgá ráhkaduvvot rátkimiin eará bálgesiidda gullevažžan gávnnahuvvon bohccuin.

Bálgesa osolaš lea geatnegahtton diedihit bálgesii bohccuidis mearis duohtavuodalaš dieduid, mat dárbbahuvvojit boazologahallama ráhkadeami várás.

Boazologahallama nannenmearrádus lea vuoimmis vejolaš nuppástusohcamis fuolakeahtta, juos hálldahusriekti ii mearrit nuppe ládje dahkkojuvvon váidalusa dihte.

Dárkkit njuolgadusat boazologahallamis addojuvvojit stáhtaráđi ásašusain.

6 c lohku

Boazoguohtumiid dikšun- ja geavahanplánat

40 a §

Boazoguohtumiid dikšun- ja geavahanplána ráhkadeapmi

Bálges galgá okte logi jagis ráhkadit ja dohkkehit boazoguohtumiid dikšun- ja geavahanplána, mas meroštallojuvvot doaibmabijut guohtuneatnamiid geavahusa ordnema vugiin, mii dorvvasta ceavzilis ja mánggahápmásaš guohtunbirrasa guhkes áigegaskkain ja mii dađi lági mielde doarju dálá ja boahttevaš buolvvaid vejolašvuoda bargat bohccuiguin.

Bálges galgá gullat dikšun- ja geavahanplána válmastallamis báikkálaš beliid, mat ovddastit eanan- ja vuovdedoalu, juos plánii gullet eará go stáhta, gielddaid dehe searvegottiid eaiggáduššan guovlluin doaibmabijut, mat laktásit čađahanvuloš huksemii dehe luonddu ovddesteapmái dehe bohccuid bistevaslundosaš lassibiebmamii.

Ovdal boazoguohtumiid dikšun- ja geavahanplána dohkkeheami bálges ferte bivdit Lappi eallinvuoibmeguoovddáža cealkámuša das, deavdago plána dán lágas dasa biddjon gáibádusaid. Dohkkehuvvon plána galgá doaimmahuvvot guovtti mánu siste dan dohkkeheamis Biebmobearráigehččui.

Plána dohkkehanmearrádus lea vuoimmis vejolaš nuppástusohcamis fuolakeahtta, juos nuppástusohcanduopmostuollu ii eará ládje mearrit.

40 b §

Boazoguohtumiid dikšun- ja geavahanplána sisdoallu

Boazoguohtumiid dikšun- ja geavahanplánas galgá govviduvvot bálgesa boazoguohtumiid dáládilli ja deháleamos dihttojuvvon luondduárvvut sihke guovddáš guohtumiid ortnegii ja boahttevaš atnui ja guohtumiidda váikkuheadđji eará luonddugeavahusa áššit ja áitagat. Dasa

lassin galget govviduvvot bohccuid gilvimiidda ja fásta orrumii dagahan áruid eastadeami geavadat. Plánas galget ásahuvvot guohtuneatnamiid ortnega dorvvasteami ja daid bistevaš geavahusa ulbmilat sihke govviduvvot ulbmiliid joksama várás ollahuhtti váikkueaddji ulbmilat.

Boazoguohtumiid dikšun- ja geavahanplána doaibmabidjun galget válljejuvvot ankke guokte čuovvovaš doaibmabijuin:

1) jeagelguohtumiid dili buorideapmi nu ahte čujuhuvvojit dálveguohtuneatnamat, mat eai adnojuvvo bievlaáigge, sihke stivremiin bohccuid manu guohtuneatnamiid gaskka guođohemiin, áiddiiguin dehe eará vejolaš vugiiguin;

2) guohtumiid dálvveáiggi atnu gáržžiduvvo nu unnin go vejolaš njuovvamiin unnimusat guokte goalmádasa guđenai boazodoallojagi njuovvanbohccuin mañemusat skábmamánu 15 beaivve, dehe juos anus leat sierra dálveguohtuneatnamat, čuldojuvvojit ja njuovvojit njuovvanbohccot ovdal sirdima dálveguohtuneatnamiidda;

3) geasseguohtuneatnamiid molsunvuogádaga ovdánahttin nu ahte stivrejuvvo bievlaáigge guođohapmi vugiin, mii ovddida luonddu mánggahápmásašvuohta ja caggá miesttaluvvama; dasa lassin dehe molssaevttolaččat osolašvuohta báikkálaš luondduváikkhusaidis mearkkašahtti luonddu ovddeštandoaimmaide, mat dahkkojuvvojit guohtuneatnamiin;

4) guohtuneatnamiid oktasašgeavahusa lasiheapmi dehe bálgesiid, eallojoavkkuid, siiddaid dehe eará danveardásaš bohccuideaset ovtta dikšun bálgesa boazobargojoavkkuid ovtastuvvama dehe ovtta barggu bakte guohtuneatnamiid mánggahápmásašvuođa ja guohtuneatnamiid molsunvuogádaga ovddideami várás;

5) bálgesguovdasaš eanemusboazomeari vuolideapmi dálveguohtuneatnamiid ortnega buorideami várás dađi lági mielde, ahte mearri lea unnimusat čieža ja eanemusat 20 proseantta 21 § 1 momeanttas dárkkuhuvvon eanemusmeari unnit.

Ovddabealde 2 momeantta 5 čuoggá mielde doaibmabiju válljen ja ollahuhttin gáibidit, ahte bálges lea dahkan gustojeaddji mearrádusa eallit báhcci bohccuid eanemusmearis, mat dan guovllus dollojuvvojit. Sierra mearrádus ii goitge dárbbahuvvo nu guhká go bálgesa boazomeari lea vuollel 21 § 1 momeanttas dárkkuhuvvon eanemusmeari 20 proseanttain. Mearrádus sáhtta dahkkojuvvot eanemusat logi jahkái hávális. Bálgesa mearrádusa buohta guoskaduvvo, mii 21 § 4 ja 5 momeanttas mearriduvvo.

Biebmobearráigehčču addá dárkilit mearrádusaid boazoguohtumiid dikšun- ja geavahanplána ovdanbuktinvuogis sihke skoviin, mat adnojuvvojit plána ráhkadeamis.

40 c §

Plána čuovvun ja raportereren sihke nuppástusat plánii

Bálges galgá jahkásaččat nannet govvádusa plána ollahuvvamis. Govvadás galgá doaimmahuvvot Bálgesiid ovtastussii jahkásaččat mañemusat skábmamánu 15 beaivve.

Bálgesiid ovtastus galgá doaimmahit bálgesiid govvadásaid Biebmobearráigehčču skábmamánu loahpa rádjái.

Bálges sáhtta dárbbu mielde ja iežas dahkan čuovvuma vuodul mearridit nuppástusain plánii dainna eavttuin, ahte plána ein deavdá 40 b §:s mearriduvvon gáibádusaid. Juos plánii gullevaš 40 b § 2 momeanttas dárkkuhan doaibmabiju ollahuhttin čujuhuvvo veadjemeahttum, bálges galgá earáhuhttit plána doaibmabiju buhttema várás nuppi doaibmabijuin, juos doaibmabijuid unnimusmeari gáibáduš ii dás fuolakeahtta dieva. Plána nuppástusaide guoskaduvvo dasa lassin, mii plánas mearriduvvo 40 a § 2–4 momeanttas.

Bálgesii ja dan váfistan plánii ja 1 momeanttas dárkkuhuvvon govvádussii guoskaduvvo, mii eiseválddiid doaimma almusvuodas addojuvvon lágas (621/1999) mearriduvvo eiseválddis ja eiseválddi áššegirjiis. Dasa lassin, mii namuhuvvon lágas mearriduvvo čiegusindollanakkain, plána ja govvádusa dieđut bálgesa dehe boazoeaiggiid ealáhusdoaimmas galget dollojuvvo

čiegusin, juos daid addin sáhtta ákkastallojuvvon sivas dagahit ekonomalaš vahága boazoeaiggádii dehe bálgesii.

43 §

Bálgesa siskkáldas bohccuid luobaheamit

Bohccuid gávppis dehe skenjemis galgá oasti dehe skeaŋkaoažžu, gii lea seamma bálgesa osolaš dehe dakkárin álgi, ájahalakeahtta diedihit boazoisidii. Boazoeaiggát, gean geahpitkeahtes bohccuid mearri manná golbma badjel proseantta eallit báhcán bohccuid ollislaš mearis, ii oaččo vuovdit dehe skenket bohccuidis namuhuvvon luobaheami oažžui ovdal go son lea ollahuhttan 22 1 § 1 momellant mielddáš bohccuid geahpidangeatnegasvuodas, juos luobaheami ii guoskka buot bohccuid ja geahpidangeatnegasvuohta sohppojuvvo sirdásit luobaheami oažžui.

47 §

Boazodoallorihkkumuš

Gii váseidin dehe fuollameahtunvuodas:

1) 30 § 3 momellant vuostá guodddá dieditkeahtta dehe diediha vearrut boazologahallamii bohccuideaset meari,

2) vuostá 10 § 1 momellant dárkkuhuvvon gielddu dehe almmá namuhuvvon paragrafa 2 momellant mielde gáibiduvvon lobi haga buktá bohccuid bálgesa viidodahkii dehe

3) vuostá 42 § njuolggadusaid balddáhalla bohccuid,
galgá dubmejuvvot, juos dagus eará sajes lágas ii leat mearriduvvon áŋgirit ránggáštus, *boazodoallorihkkumušas* sáhkui.

Eiseváldi sáhtta guoddit ovdadutkaneiseváldái diedikeahtta rihkkumuša, juos dahku dehe healbadeapmi lea unnánaš iige gažaldagas leat njuolggadusaid jeavddalaš rihkkun.

52 §

Bearráigeahčču

Biebmo bearráigeahčču bearráigeahčča dán lága ja dan vuodul addojuvvon njuolggadusaid doahhtaleami ja ollahuhttima.

Biebmo bearráigeahčču sáhtta mearrat bálgesa dehe bálgesa osolačča, gii rihkku dán lága dehe dan vuodul addojuvvon njuolggadusaid, ášši šlájá oaidnut doarvái guhkes mearreáiggis deavdit geatnegasvuodas.

Biebmo bearráigeahčču sáhtta beavttánuhttit 2 momellant dárkkuhuvvon bálgesii čuoziuvvon mearrádusa uhkkesáhkuin dehe uhkiin, ahte dagakeahtta guddojuvvon mearrádus dagahuvvo bálgesa goasttádusain.

Uhkkesáhkus ja dagahanuhkis mearriduvvo uhkkesáhkkoalágas (1113/1990).

52 a §

Njuovvama healbadanmáksu

Biebmo bearráigeahčču sáhtta mearrat čuoovvumušmávssu (*njuovvama healbadanmáksu*) bálgesa osolažžii, guhte suostá 22 b § 1 momellant mielddáš geatnegasvuoda geahpidit

bohccuidis meari. Mávssu sturrodat lea 450 euro guđenai geahpitkeahtá guđđojuvvon bohcco guovdu. Geahpitkeahtá guđđojuvvon bohccot lohkkuojuvvojit sierra gudege dakkár boazodoallojagis, goas bohccot leat geahpitkeahtá.

Njuovvama healbadanmáksu sáhtá guđđojuvvot mearakeahtá dehe merrojuvvot máksit 1 momeantta mielde mearrahuvvan meari unnibun, juos dahku sáhtá adnojuvvot unnánažžan iige dat čujut berošmeahttunvuoda lága geatnegasvuodain dehe juos mávssu mearakeahtá guodđin dehe mearran unnimusmeari unnibun lea dahkui laktáseaddji sierradiliid vuhtii válddedettiin govttoláš.

Njuovvama healbadanmáksu ii oáččo merrojuvvot olbmui, gii eahpiduvvo seamma dagus ovdadutkamis, sivahanguorahallamis dehe duopmostuolus johtáhuvvon rihkusáššis dehe geasa lea seamma dagus addojuvvon láhkavuoimmálaš duopmu. Juos máksu lea merrojuvvon lunddolaš olbmui, seamma dagus ii oáččo merrojuvvot nuppi njuovvama healbadanmáksu iige dubmejuvvot duopmostuolus ránggáštus.

Njuovvama healbadanmáksu ii oáččo merrojuvvot, juos dan boazodoallojagi maŋemus beaivvis, goas healbadeapmi lea nohkan, lea vássán badjel guokte jagi. Dán lága vuodul máksit merrojuvvon njuovvama healbadanmávssu ollahuhttimis mearriduvvo sáhku ollahuhttimis addojuvvon lágas (672/2002).

52 b §

Biebmobearráigeahču diehtunoažžunriekti

Biebmobearráigeahčus lea riekti oažžut čiegusindoallannjuolggadusaid easttekeahtá dán lágas mearriduvvon bargguid ollahuhttima várás vealtameahttun dieđuid bálgessiin ja daid osolaččain.

Biebmobearráigeahčus lea dasa lassin čiegusindoallannjuolggadusaid easttekeahtá riekti oažžut nuvtá dán lága 52 a § mieldásaš njuovvama healbadanmávssu mearrama várás vealtameahttun dieđuid sáhku ollahuhttimis addojuvvon lága 46 §:s dárkkuhuvvon registeris.

Dát láhka boahtá vuoibmái mánu beaivve 20 . Dán lága 52 a § guoskaduvvo goitge easka jagi geahčen dán lága vuoibmáiboahtimis.

Mearkabiirriin ja stuorimus lobálaš boazomeriin addojuvvon eanan- ja meahccedoalloministeriija ásaš (414/2020) báhcá vuoibmái go dát láhka boahtá vuoibmái.

Bohccot, mat leat ovdal dán lága vuoibmáiboahtima guđđojuvvon 22 §:s dárkkuhuvvon geahpideamis geahpitkeahtá ja mat leat merkejuvvon geahpitkeahtá guđđojuvvon boazun bálgesa osolašguovdasaš girjedoalus, sáhttet go dát láhka boahtá vuoibmái merkejuvvot 22 a § 3 momeanttas dárkkuhuvvon logahallamii, juos geahpidangeatnegasvuoda šaddamis lea vássán eanemusat golbma jagi.

Bálges galgá nannet vuosttaš boazoguohtuneatnamiid dikšun- ja geavahanplána dán lága vuoibmáiboahtima maŋgel čuovvovaš álgi boazodoallojagi áigge.

2.

Láhka

eanan- ja šaddogárdedoalu álbmotlaš doarjagiin addojuvvon lága 14 § rievdadeamis

Riikkabeivviid mearrádusa mielde
rievdaduvvo eanan- ja šaddogárdedoalu álbmotlaš doarjagiin addojuvvon lága (1559/2001)
14 § 1 momeanta čuovvovaččat:

14 §

Boazodoalu doarjja

Suomas boazodoallu davvi doarjjaguovlluin bargi boazoeaiggádii sáhtta miedihuvvot doarjja boazodoallolága (848/1990) 5 § 2 čuoggás dárkkuhuvvon eallit báhcán bohccuid meari vuodul. Doarjja sáhtta miedihuvvot lunddolaš olbmuid dehe dakkár lunddolaš olbmuid čohkken vehkii, mii lea seamma dálldoalus orru bearašollisvuohta. Veahkan gehččojuvvo maid juogekeahtes jápminbeassi. Doarjja ii máksojuvvo dan oasis go eallit báhcán bohccuid mearri manná badjel bálgessii dehe dan osolaččaide mearriduvvon boazodoallolága 21 § 1 dehe 3 momeanttas dehe 40 b § 3 momeanttas dárkkuhuvvon stuorimus lobálaš meriid. Doarjja ii máksojuvvo dain bohccuin, maid osolaš livččii bálgesa boazodoallolága 22 § 1 dehe 3 momeanttas dárkkuhuvvon mearrádusa mielde galgan njuovvat. Juos veaga ovdal dárkkuhuvvon njuovakeahtta guđđojuvvon bohccuid mearri lea badjel golbma proseantta veaga eallit guđđojuvvon bohccuid mearis, doarjja ii máksojuvvo vehkii obanassiige.

Dát láhka boahtá boahtá vuoibmái mánu beaivve 20 .
Ovdal dán lága vuoibmáiboahtima johtáhuvvon ohcamuššii guoskaduvvojit dán lága vuoibmái boadedettiin gustojeaddji njuolggadusat.

3.

Láhka

boazodoalu ja luondduealáhusaid ráhkadusdoarjagiin addojuvvon lága rievdadeamis

Riikkabeivviid mearrádusa mielde
gomihuvvo boazodoalu ja luondduealáhusaid ráhkadusdoarjagiin addojuvvon lága (986/2011)
10 § 4 momeanta, dakkárin go dat lea lágas 1676/2015, sihke
lasihuvvo láhkii ođđa 10 a § čuovvovaččat:

10 a §

Boazodoallolága geatnegasvuodaid doahttaleapmi

Bálgesii sáhtta miedihuvvot doarjja dušše, juos bálgesa eallit báhcán bohccuid mearri ii mana badjel boazodoallolága vuodul merrojuvvon stuorimus lobálaš meari.

Juos bálges lea mearridan boazodoallolága 21 § 3 momeantta dehe 40 b § 3 momeantta vuodul, ahte bálgesguovdasaš stuorimus lobálaš eallit báhcán bohccuid mearri lea vuolit go 1 momeanttas dárkkuhuvvon eallit báhcán bohccuid mearri, doarjja sáhtta miedihuvvot dušše, juos bálgesa mearrádusa mieldásaš eallit báhcán bohccuid eanemusmearri ii mana badjel.

Lappi eallinvuoibmeguovddáš sáhtta dattetge mearrat, ahte doarjja miedihuvvo, juos bálgesa ealli báhcán bohccuid mearri lea eanemusat golbma proseantta stuorit go bálgesguovdasaš stuorimus lobálaš boazomearri ja doarjjaohcci buktá ovdan badjelmannamii earenoamáš ákkaid.

Doarjaga miediheapmi bálgesii gáibida, ahte bálges lea doahttalan boazodoallolágas mearriduvvon boazoguohtuneatnamiid dikšun- ja geavahanplána ráhkadeami ja rievdadeami geatnegasvuodaidis. Doarjaga miediheapmi bálgesii eastahuvvá dasa lassin, juos doaibmaválddalaš eiseválddi diedus lea, ahte bálges lea doarjaga ohcanjagi dehe dan ovddit jagi duodalaččat healbadan eará boazodoallolágas mearriduvvon geatnegasvuodainis.

Mii 1–4 momeanttas mearriduvvo, ii eastte investerendoarjaga miediheami bálgesiid ovtas eaiggáduššan njuovahaga várás.

Dát láhka boahtá boahtá vuoibmái mánu beaivve 20 .

Ovdal dán lága vuoibmáiboahtima johtáhuvvon ohcamuššii guoskaduvvojit dán lága vuoibmái boadedettiin gustojeaddji njuolggadusat.

4.

Láhka

sáhku ollahuhttimis addojuvvon lága 1 § rievdadeamis

Riikkabeivviid mearrádusa mielde
rievdaduvvo sáhku ollahuhttimis addojuvvon lága (672/2002) 1 § 2 momeanta 55 čuokkis,
dakkárin go dat lea lágas (/), ja
lasihuvvo 1 § 2 momentii, dakkárin go dat lea lágas (/), ođđa 56 čuokkis, čuovvovaččat:

1 §

Lága guoskadansuorgi

Dán lágas mearriduvvo čuovvovaš ránggaštuslundosaš hálldahuslaš čuovvumušaid
ollahuhttimis:

55) fossiila boaldámuša juohkima luoitogávppis addojuvvon lága (/) 34 §:s dárkkuhuvvon
luoitorievtti badjelmannanmáksu;

56) boazodoallolága (848/1990) 52 a §:s dárkkuhuvvon njuovvama healbadanmáksu.

Dát láhka boahtá boahtá vuoibmái mánu beaivve 20 .

Click or tap here to enter text.

